

A 3577

O p p e t u s s e

Jesussést Kristussest

pühha Kirja perrā.

M a - R a h w a l e T u l l u s.

Gesmånné Jaggo.

Se om se iggawenne ello, et nemma tundwa
sinno, sedda ainust töttelikko Jummalat,
nink sedda sinna ollet lähhåtanu Jesust
Kristust. Jani Ewangeli. pât. 17, v. 3.

Tarto-linan 1819.

Trükkitu J. C. Schünmanni man.

Der Druck dieser Schrift wird unter der Bedingung bewilligt, daß gleich nach dem Abdrucke, und vor Herausgabe derselben, sieben eingebundene Exemplare, an die Censur-Comitât dieser Kaiserl. Universität eingesandt werden.

Dorpat, den 11. April 1819.

Ludwig Wilhelm Moritz,
Censor.

EDIV TA Fr. R. Kretzschmidt nlm.

Kirjandusmuuseum

Arhiivraamatukogu

79715

Vorwort
an deutsche Leser.

Da sich, wie man mich versichert hat, ein Verein christlich-edler Menschen: Freunde und Freundinnen bilden möchte, welche zur Belehrung und Erbauung der Ehren kleinen Schriften drucken zu lassen und solche unentgeldlich unter die Bauerschaft zu vertheilen gesinnet seyn sollen, und ich ersucht worden bin, dieselben edlen und erwünschten Zwecke förderlich und dienstlich zu seyn, so habe ich zur Probe diese Blätter aus dem vortrefflichen Buche: Instructions et meditations sur Jesus-Christ, par C. T. Moulinié, aus dem Französischen ins. Ehrenische übersetzt. Die deutsche Uebersetzung von diesem Buche, von Gotthard Ludwig von Krußener, ist mir noch nicht zu Händen gekommen. Ich habe mich zwar bei der Uebersetzung so viel wie möglich an den französischen Grundtext gehalten, jes

doch dabei meine lieben Ehsten vor Augen gehabt, und also hie und da etwas frei überseht, und auch manches hinzugesetzt, so wie es die ehstnische Sprache und die Deutlichkeit erforderte. Wird das Lesen dieser ersten Blätter den Ehsten gefallen, so bin ich gesonnen, wenn mir Gott noch Leben und Gesundheit schenkt, das ganze Buch auf diese Art zu übersehen und stückweise abdrucken zu lassen, darzwischen auch Einiges aus dem, dem Geiste nach parallelen Buche: Thomas von Kempen, einzurücken, so daß unsere Dörpt-Ehsten ein acht christliches Erbauungsbuch, woran es ihnen noch fehlet, erhalten würden. — Der Herr wolle seinen Segen darzu geben!

Rauge Pastorat, am 6. März 1819.

George Gottfried Marburg.

Ithro Excellence;

der

Frau Geheimen-Näthin

B. J. Baronin v. Krüdener,

geborenen

Baronesse v. Vietinghoff,

der

thätigsten Besörderin alles Guten im
Reiche Jesu Christi.

und

Ersten Urheberin von diesem frommen
Unternehmen

widmet und empfiehlt:

Dasselbe

Ihrer edlen und menschenfreundlichen
Unterstützung

in grösster Ehrfurcht

der Neverscher.

**J e s u s K r i s t u s
se L a t s.**

Lukasse Ewangeliu[m]ist pât. II, w.
52. Nink Jesus kasvi tarkus-
sen nink eân, nink armun
Jumma[n]la nink innimiste man.

Arma Latse! Kui teije sedda loete,
sis mötlege jo häste nink föåmelikkult
perrâ, mes Jeesusest Kristusest püh-
han Kirjan om üllespantu nink lemmast
om ütteldu.

Teije ollete nūud sārātsen eān, kūn
teije peate allustama, hennele neid hāād
kombid soetada, kumma teile tarbis tul-
lewa, hāās katsis, hāās ristiinnimisses,
nink wimate Taiwa - perrandajis sada.

Kajege omma ussu allustaja nink
lōppetaja pāāle, kajege omma armsat
Önnisteggijat, kā teile tahhap hāād een-
kojo anda.

Se assemel, et temma henda,
temma tullemissen ilma sissen, sedva-
maid kui ütte tāūs kassunu innimist
olles woinu nāūta, omma armo op-
pust kuluada, se assemel wōt tem-
ma ennāmbest hāās, kui Temma sed-
va taiwast mahhajāt, kui weikenne
kats sündinus sada, ni kui teije ka ollete
sündinu; nink Temma tahtsi läbbi inni-
misse - latse saisusse minna, nink olla

weikesse latsille saarnane, nōrg, alla-
heitlik, sōnnawōtlik; nink sedda teffi
temma teije perrast, et temma teile een-
kojos tahtsi olla, nida de ellada, kui
Temma.

Temma Latse usfest om eesmālt
nātta, kuitao temma kaswi eān, se om:
ihho poiest; fest Temma ihho jōud wōt
weerd aomōda ni hāste konnelemisess,
kui ka teggemisess.

Ent mink tarbis wōt temma omma
suggenewat joudo panna? Kas se olli
furja teggemisse tarbis? ehk lustilinne
ellada, ehk ilm sōnnawōtlik olla ommille
Wannambille?

Ei mitte; enge Temma kaswi
ni kui eān nida ka tarkussen
nink armun Jummala nink inni-
miste man.

Eggal páival náútsiwa henda temma man wastsid há ello kombid.

Temma olli unsindusselle árráantu; nink ötse kui tálle waja olles olnu, opetetus sada, sis kaje temma, tullulikko nink tarkalikko juttu nink könne lábbi töistega hennele hääd oppussid saata.

Nink se man olli Temma, mes kigeennamb om, ommille Wannambille, Joseppille nink Marialle, ommale Emmale, allahbeitlik.

Nink kui teije Onnistegija, arma latse, katstöist kummend ajastaja wanna olli, ütten eän, kelle sissen ní mitto risstiinnimisse latse weel ei mõista selgeste ramatut luggeda, nink Jummalast weel middage eitunne, nink Jummala tündmissest ei holi; sis läts Temma omme

wannambidega ülles Jerusalemi Jum-
mala Orgussess.

Såäl låts Temma omme wannam-
bide ilma teedmisseta Jummala koan;
nink kolme päiwa perrast löisi-
wa nemma tedda Jummala ko-
an istwat, Oppetajide keskel,
nink neid kuulwat nink neist
küssitellewat. Lukasse ram: 2, w. 46.

Temma es kule joht ütsinda, mes
ne oppetaja temma küssimiste päle kost-
siwa, enge temma koste ka neide küssi-
miste päle såratse möistusse nink tarkus-
sega, et kiki, kumma Tedda kuliwa,
henda temma ülle römustiwa nink tem-
ma moistust nink kostust immes pan-
niwa.

Mink perrast otsi Jesus hennese
ni paljo tarkust? Seperrast, et temma

tahtsi Jummalä meleperräst olla nink innimissille hääd tetta. Lemma tahtsi ommale taiwalisselle Essale sönnawotlik olla, kā tedda olli lähhatanu, neid oppetama, meid römustama, meid kostutama, meid kigist pattust nink kurjast årråpåstma, nink meid iggawetse ello sis se saatma.

Sage sis, arma lätse, Jesusse saarnatse, joudke hâle tundmisselle, opke Jesust Kristust nink temma armooppust tundma, kumman fik tarkusse nink tundmis se warra omma årråpedetu; noudke temma fundmisse perrä, nink tundke henda kihhotedu, ollewat, Jummalä meleperräst sada, om mille wannambille sönnawotlik olla, nink lähhemballe tullus ellada: et teije ollesse laitmatta nink waa, Jum-

mala teotamatta latse. Eweesr:
ram. pat. 5, w. 8.

Söamelik mótleminne se-
samma ülle. Mes om kül illosam-
baste näffa, kui ütte last, kä waitap,
üts hå lats olla, omme wannambid
nink oppetajid römustada, nink kumb-
hennele ette ottap, Jesusse saarnatse-
sada, nink temma jälgi perrå käwva,
omma ello pühhenda, Õanisteggija au-
wus, waistille häas nink kostotussess.
Ütel säratelle latselle, kä söame wag-
gausse, hå ussindusse nink õige jumma-
lapeljussega töfille latsille hääd eenkojo
annap, nink ka väidlep. Jummala me-
lehääd ni häste essi hennese päale, kui
ka töiste innimiste päale tömbada, om-
tötteste üts suur illo. Ent üts särane
lats om ka önnistetu Jummalast. Nink

10
kui temma noren eān arrakolep, sis
woip temma kīndma olla, et temma
saap tāiwa sisse sama. Ent kui temma
saap tāüs kaswanu ea pole joudma nink
ikkes hā sisfen saap eddesi minnema,
sis saap temmale kīgen saisussen sedda
tarkust ollema, kumb tarbis tullep, Jum-
mala mele perrā ellada, lääst innimis-
sist armastetus sada nink wimate ig-
gawetse ello sisse tulla.

Pallelge seperräst saggedaste omma
Önnisteggija pole.

O minno armas Önnisteggija! sin-
na ollet tahtnu mulle eenkojos olla kīgen
häään latse põlwest; anna mulle ka jou-
do, et minna sinno pühhā nink wa een-
kojo perrā ikkes wōis tetta. Aowita
minno sedda, nink olle sinna omma
wāega; minno suuren nōrgussen wāg-

gew; wallitse minno ello nink minno
ülles kaswadamisse ülle; lasse sedda
minno kige suurembat röömo olla, et
minna sinnole kigin sõnnarotlik olle
nink sinnole ussutawas já, et sinnust
minno middage ei woi lahhutada. Juh-
hata minno, et minna ikkes allandlik,
maddalik parrausse nink palwusselle är-
räantü olle nink henda kurja nink pattu
eest hoija, nink temma wasta walwa.
Kaitsa minno kurja nink kawwala inni-
misseeest, kumma minno tahtwa ärrä-
essidada nink petta. Oh armas, fallis
Jesus, olle ikkes minno Õanisteggi ja!
olle minno henge sobber! kui mulle sed-
da önnetust piddi johtuma, pattu tetta,
oh sis anna mulle andis, nink saata
minno armsaste jálle se tassatse nink ön-
susse tee påale. Kistuta kik kurja him-

mo minno sisest årrå. Minna anna
 sinno hoolde omma henge nink omma
 Önnistust. — awita minno, et min-
 na henne ütle walwa nink wallitse. —
 Anna minno wannambille kik, mes tar-
 bis tullep, et nemma minno woiva
 Jummala peljusselle, hä tundmisselle
 nink häle töle üleskaswatada; nink an-
 na mulle ka sårast hääd latselikko meelt,
 neide meeble häås tetta. — Walmista
 minno, omma koggona ello sinnole püh-
 hendada, nink üts förd taiwa sisse sata,
 et minna såäl ikkes sinnoga, minno Is-
 sandaga nink Jummalaga, omme armi-
 sa wannambidega nink kige ðige ristiin-
 nimistega, kumbe sinna ollet årrålun-
 nastanu, wois iggawes olla. — Minna
 palle sinno käest sedda sunima armo ki-
 gille latfille. Wotta minno pallemist

nink puhkamist heldeste nink sinno armo perräst, minkaga sinnā latsid hõlma ollet wõtnu, nink neid önnistani, kuulda, oh minno Õnnistegija!

K r i s t u s
meije pasja Woon.

Korintileistile ram. 5 påt. 7. 8. w.
Seperräst pühhige wålja wan-
na juretust, et teije wastne
taigne ollesse, nida kui teije
hapnemata ollete. Sest mei-
jefe pasja lammaas om meije
eest årrå tappetu Kristus.
Seperräst piddagem pühha,
ei mitte wannan juretussen,

ei ka kurjusse nink tiggeusse
 juretussen, enge selgusse nink
 tötte hapnematta taignen.

Rui Jummal wôt neid Israeli latsi
 Egipti maalt årråpåsta, sis käst tem-
 ma neid, fatte öddango waijel ütte wo-
 nakest årråtappa eggautten suggu har-
 ron, nink temma werrest wótma nink
 fest tåhte teggema neide fatte Låwwe-
 pida påle, nink påälmätse Låwwepåål
 sen maijan, fun sedda súwras, et se
 årrårikja, kumb piddi koletama neide
 Egipti - rahwa eesikuid, neid Israeli
 latsi es puttu, nink et Warao, Egipti
 ma Kunningas, piddi henda näggema,
 kihhotetu ollewat, Jummala rahwast
 laske årråminna. Sis saije ütte pühha

pāiwa eggal ajastajal pūhhendamissess
 fætu, kumb kutsuti pasja lammas, neide
 årrāpāstmissse mälletussess Egipti sulla-
 sussest. Ne Israelittre pūhhendiwa
 sedda samma pūhha pāiwa fest sani se-
 ga, et eggauts Maja - essand omme
 laste nink omimatsidega ütte kütsetut
 woona, mörro haina nink hapnematta
 leiwaga, tenno-laulo laulden, årråföiwa.

Se mörro hain piddi neile Israeli
 latfille sedda alwa luggu nink sedda wil-
 litsust, mes nemma Egipti male olliwa
 kannatanu, meelde algatama. Se
 woona sömissee man piddiwa nemma se
 werre pāle mótlema, kellega nemma
 omma maja olliwa kaitsnu se årrårikja
 engle eest; nink se hapnemata leiwa
 man piddi neile meelde tullema sedda
 nobbedust, kellega nemma omma pidda-

nu Egipti maalt wålja minnemä, ni
pea, kui nemma sedda käsku se pole
Mosesse läbbi olliwa sanu, nink hennet-
ga omma piddanu wöötma omma taig-
net, enne kui temma olles nossenu. Sel-
pühha pasja öddangul piddi ka kik taig-
nat, kumb veel neide hone sissen olli,
årråsudetus sama.

Se kik olli tol sammal ajal üts een-
tähhendaminne prohveteide kombel fest-
tullewatfest passja lammast, kumba ne-
ristiinnimisse Wastsen testamentin saas
pühhendama.

Se woona läbbi olli Jeesus
Kristust eentähhendetu, kā, Jum-
mala årråoudmata armo nouwo perrå,
sætu ojal piddi ohwritsetus sama neide
innimiste önnistussess nink årapästmis-

sess pattu sulla sussest, kumma temma
werre årråteenimisse mant abbi otswa.

Se mörro haino somisse läbbi tåh-
hendetas sedda föamelikko nink töeme-
lelikko kahhitsemist nink furbastust, kum-
ba se pattane peap tundma omme pat-
tu ülle.

Se taigna läbbi, kumb neide ma-
jast piddi årråsatetus sama, sådetas nei-
le ette neid patlikko himmu, kummist
meije henda peame pohhastama; fest
et ne kurja patlikko himmu innimisse
henge årrårikwa, kik hååd kombid tem-
ma sissen årrå häetawa, nink tedda
feelwa, henda ökwalisse nink wa föa-
miga Jesusselle Kristusselle årråanda,
nink orsa sada temma töttelikust üh-
hendamisest.

Sensamman mötten üttel Jesus

omille Jüngrille Matt. r. 16. pât. w. 6. 12.
 Kaege nink hoidke henda neide
 Wariseerde nink Sadduzeerde
 juretusse eest; nink kui Jesus
 neile sedda olli arråselletanu,
 sis moistsiwa nemma, et tem-
 ma es olle mitte üttelnu, et
 nemma henda piddiwa hoidma
 leiwa juretusse eest; enge nei-
 de Wariseerde nink Sadduzeer-
 de oppusse eest.

Sensamman mötten mannits ka
 Apostel Pawel Kalatri rahwast, et
 nemma henda peås hoidma neide eest,
 kumma foggodust feelnu töttet kuul-
 mast, kirjoten kalatrile ram. 5 pât. 9
 versin: Weidi juretust teep ter-
 wet taignet hapnes.

Sedda samma tahhap ka se Apos-

tel Pawel oppetada, kui temma Hebrealistille r. pāt. 12, wers. 15, kirjotap: Nink kajege, et keāke Jummala armust ei jā: et mōnni mōrro ülleskāswaja juur esitust ei sada, nink se läbbit mitto ei pürreteta.

Perrāmōtlemisess.

Jesus Kristus om meije Pasja Woon. Kui meije sedda fallist pālwa pūhhendame, kumb meile sedda Woomust meelde algatap, kumba meije Lunastaja om wōtnu Surma ülle nink pattu ülle, sis ei olle sedda pūhhendamist meile ristirahwale mitte ennāmb ütteskojos ehk een tāhhendamisses, kellega meile teggemist om, engo temma om

se tāudetu osi essi, kumb meije usku
nink möttid üllendap.

Meije pühendame se Jummal
woona mäslletust, kumb kik ilma
pattu om kandnu, nink omma
werd om ärråwallanu pattu an-
disandmisses risti pu pääl;
kumba Jummal meije eest pat-
tu ohwris om tennu, et meije
saassen temma sissen õigusseß;
nink käse ärrålep pitaminne
om meije pattu eest, ent ei üt-
sinda meije, enge ka foggon
ilma pattu eest. 2 Kor. 5, 21.
1. Jon. 2, 2. Kä meije pattu
perrast om ärråantu, nink mei-
je õigusse perrast ülesärrå-
tetu. Rom. 14, 25.

Kä om tennu, et meije pattu sulla-

sussest wóime árrápåstetus, nink Jum-
mala laste auwustusse wabbausse sis-
sada; få meid hukkappannemissest, ar-
mo samisse pole, nink surma peljus-
fest, iggarvetse ello lotusse pole om töst-
nu, mistest meile üts kinnitus om mei-
je Ónnisteggija üllestössemisse läbbi sur-
mast.

Ent kuitao peame meije såråtsid
suuri håteggemissid pühhendama? Se
eddimånne assi, kumba meije Ónnis-
teggija meist küssip, om: et ütteke ju-
retust meije föame sissen ei pea ennåmb
jäma.

Kui temma henda essi meije eest
pattu ohwris árråand, sis olli temma
pühhä heng ennege täütetu heldusse
nink armoga surmlikuide wasta, nink
halle melega waiste pattatside wasta,

nink hallesustussega neide wasta, kumma
 tedda risti pâle posiva, et temma neide
 eest pallel; seman and temma omma
 tahtmist kohholt nink koggona omma Es-
 sa tahtmisselle årrå, pallelden: årråsund-
 ko minno tahtminne, enge sinno; tem-
 ma salgas henda essi årrå, ke, kui tâl
 olles woinu rômu olla, risti om kannan-
 tanu, nink es panne sedda häppe mis-
 sissike; nink kige man näüt temma ütte
 immetaolliko allahheitmist nink ütte sön-
 narootliko meelt.

Ärge tulgem seperråst kunnage se
 pühha pasja pühhendamisse man töiste
 föame luu. nink mõtrega kui Kristussel
 Jesussel ka olli. Ärge tulgem temma
 armo appiheikama nink veel henre sis-
 sen mörroust piddama welliste wasta,
 ehk se tahtmisega, ikles eddesi min-

nema pattun. Hoidkem henda temma
 kässu wassta tetta, kui temma ütlep:
 Matteusse ram: V pât: w. 23. 24.
Seperrast kui sinna omma an-
 det altri påle toot nink säältul-
 lep sinno meelde, et sinno wel-
 sel weel ninkisuggust sinno was-
 ta om: **S**is jäätta sinna omma
 andet altri ette, nink minne
 nink leppi enne årrå omma
 wellega, nink tulle sis, nink
 to omma andet. — **S**is astkem
 mannu tösisitse föamega ussu
 tåwweussen, nink årräziugutu
 föamega kurjast süddame teed-
 missest. **H**ebreal. ram. pât. 10,
 w. 22.

Nistünnimisse! Olgem õige nink
 kärvvalusseta essi henda wassta. Ruis

se tullep, et meije palwussid sel Issal
 taiwan wastawötlilko nink kuulu ei olle,
 nink saggedaste särätsse palwusse, kum-
 be meije kigest säämest Jummala pole
 olleme piddanu? Se tullep fest, et weel
 pattu juretus meije Söamen om: meije
 ei olle weel mitte nisuggutse Ommati-
 de, omme Welliste, omma lähhemba,
 omme Wannambide, omme Oppetajide
 nink Waiste wasta, kui meije tahhame
 nink palleme, et meije taiwane Essa
 meije wasta peap ollema. Se hilja-
 meel om ennege meije huulde pääle,
 ent mörrous ommin möttin nink säämen:
 se perräst ei jowwa meije palwus mitte
 taiwa pole ülles minna; temma tullep
 taggas, kui ûts rojane kirre, nink saap
 taggas ajetus ma wasta pühha Waimo
 tuulest, kā middåge ei lasse läbbi tükki,

kui sedda, mes poħħas nink armas om
sen puhtan kottussen.

Ent kui selle julgele pattatselle, ās-
siārrålakkult temma mōrrousse nink il-
marmoto mötte perråst lāhhembä nink
welliste wasta, oiget pasja ei olle, ei
ka önsalikko ossawōtmist se woona sur-
ma ārråteenimissem, ei ka nisuggust
palwust, fumb sel Issal taiwan wasta
wōtlik nink kuultus om; sis woip se was-
ta se uisklik nink pūħhast waimust ajetu
ristiinniminne, kā armuin Rāūp, nida
kui Kristus meid om armastanu, nink
temma armo - kāsku tāūdap, se woip
henda ommale taiwalisselle Essale nink
Önnisteggijsalle eggal ajal nink kigen
saifussem omma palwussegħa lāhhunedha.
Garatselle ristiinnimissem, kelle usf
its armoläbbi teggija om, om eggauits

páiw úts púhha páiw, úts pasja Púhha, kumman temma ossa wóttap onma Ónnisteggi ja Surma nink temma üllestössemisse suggust, mink läbbi páiwäst páiwani wastsid armo tundmissi nink håligutamissi temma henge físsen kallatas nink soetetas; úts fárane ristiinniminne waidlep kígest jouwust Jesusse saarnases sada nink temma jálgí perrå kåwra; temma saap ka ausas lóitus sama, taiwatte tulla nink neide mitto tuhhat förd tuhhat tuhhat ónsalikko Waimu nink ónsa árråwallitse tuidega laulda: Se Woon, kumb om árråtappetu, om auwus wódtma wåkke, nink rikkust, nink tarkust, nink kangust, nink auwo, nink kittust, nink tenno. Jani awwald. ram. 5 pát. wers. 12.

Oh! Jesus, rikku kik pakkju ju-
retust meije hengest årrå; pohhasta
meid, et meije same puhtas, ni kui
sinna. Eggakörd, kui meije tahhame
henda omma palwussega sinno pole läh-
hunedä nink sinno surma fulutada, sis
tulgo meile meelde sedda mannisust
sinno. Sönnast: Eweesr. r. 4, 31, 32.
Kik mörrous, nink kurri meel,
nink wiha, nink hölli, nink
teotaminne, olgo käwven tei-
je mant, kige kurjussega. Ent
olge töine töise wasta föbba-
likko, föamelikko, nink andke
töine töisele andis, nida kui
ka Jummal Kristussen teile
om andis andnu.

Kolosrile ram. 3 pät. 12. w.

Sis wöcke nüüd henne på-

te, kui Jummala ãrråwallitse-
tu pühha nink arma, sõameliks
ko hallestust, heldust, madda-
lust, tassauст, pikkameeld: Sal-
lige töine töist, nink andke töi-
ne töisele andis; kui kelleke
töise wasta om kaibust: Õtse
kui ka Kristus teile om andis-
andnu, nida ka teije. Ent på-
le se wotke henne påle armas-
tamist kumb om tåwweusse keü-
dus.

Ristiinnimisse! Sedda ennamb
üts kurri meel nink wiöhha nink teota-
minne innimissen ellap nink wallitsep,
sedda ennamb om temma käantu, töe-
melega kurja tetta; se wasta, sedda en-
namb üts waidleminne Õigusse nink
tötte tundmisse perrå temma heng-

täüdap, sedda ennamb saap temma ka
 kaema kik tetta, mes üttel õigel risti-
 innimisselle sünnis tetta, nink se õige
 tarkusse perrå, kumb Jeesussen Kris-
 tussen nink temma tundmissen årråpe-
 detu om, himmustama. Armastag-
 em tedda, kå meid om eesmålt
 armastanu, surmani ja risti
 surmani; Armastagem ka õigede om-
 ma lähhembat, nink wellitsid, nink tek-
 kem kigele hådd. Armastagem kik, mes
 meid Jeesuse oppusse perrå ausas teep,
 ütskord sedda pasja pühha piddada
 taiwarikkussen.

J e s u s K r i s t u s
S e ü l l e s t ö s s e m i n n e .

Jaan. ram. XI, v. 25. Min-
na olle üllestösseminne.

Inniminne om kolu ma påäl, ees-
mält se pühhändusse polest, pattu per-
rast, kumb temma sissen om; töiselt se
ello polest auwustussen, temma murd-
liko kõhhe to nink årråhääetamissess årrå-
wannotu ihho polest. Jesus Kristus
årråtap meid ülles möllemba polest; ent
meije årråtaminne elloparrandamissess
peap eenkäüma, et meije fest töisest
üllestössemissest woime ossalikkus fada,
fest et meije muido ei jowwa se auwo
pole tulla, kui ennege se läbbi, et meije

temma waimoga útte súnnime. Sest temma om kige ðige ello låtte nink Saatja. Kuulgem omma Ðnnisteggi-
jat sín essi.

Tóttelikkult, tóttelikkult
minna útle teile, ke minno són-
na kulep, nink ussup sedda, ke
minno om láh håtanu, sel om
iggawenne ello. Nink temma
et tuile fohtute, enge om sur-
mast läbbi tulnu ello sisse.
Jani 5, 24. Se ðigus Iggawetses el-
los om úttel fárätselle jo árråtenitetu,
fest et temma sedda armo leppingut
om wasta wótnu nink henda temmale
om árråandnu, sega, et temma omma
Ðnnisteggi ja ónsusse sónna kulep, nink
omma ellopíddamist temma alla heitap.
Tóttelikkult, tóttelikkult min-

na útle teile, et se tund tullep,
 nink om jo nüüd, et koolja sa-
 ma Jummala poja hääld. kuul-
 ma: nink kumma sedda kuulwa,
 ne sawa ellama. Jani 5, 25. Ja
 wist om se aig jotulnu; sest kes wöip
 sedda suurt pattatside hulka årrå arwa-
 ta, kea Jummala poja hääld omma
 kuulnu, sedda armo oppusse hääld,
 kumb eigan paikun tekkip nink ni mitto
 pattatsid jo om ümbrekåändnu nink par-
 randanu nink ello pole saatnu?

Mes se ihho ülles årråtamist puf-
 tup, sis ei olle weel mitte temma tund
 tulnu. Ent temma saap ka tullema,
 se tund, kummal kik, nink ei
 mitte ütsinda mönne, enge kik, kum-
 ma haudu sissen omma, sawa
 temma hääld kuulma: nink kum-

ma hāād ommā tennu, ne sawa
ette tullema ello ülestösemis-
ses. Útte årråselletetu üllekattetu ih-
hoga, se Óanistegija årråselletetu ihho
saarnane, sawa nemma muud kui ello,
terwust, tuggeust, rahho nink auvo
tundma.

Ent kea furja omma tenu,
ne sawa ettetullema sun-
dusse ülestössemisses. Jani
5, 28. 29. Neidesinnaste ihho saap en-
nege seperräst ilmsurmlik ollema, neile
neide lihhalikko himmo nink omma ih-
ho nink temma luliikmisse furja pruu-
mist, minkaga nemma sensinnatsen ellen
omma patnu, laskma nuhtlusess tutta.
— Ni kui se wilja iddo, kumbama sis-
sen pantas, allustap, henda wallaliste
laotada nink omma fört püsti ajada,

nink järgi mōda ðtse kui üllestössap;
 nink ennege pōimo ajal tāwweste wal-
 mis saap: nidaðe odap se töisi innimis-
 se ihho eesmātsest otsast, kumb nūud
 årråpedetu om sesinnatse maitse foora
 ehk katte alla, et temma omma ello järgi
 mōda awwaldas, se päle, et se sam-
 ma tek surma läbbi årråhætetus saap.

— Sis allustap temmaga to samma
 wastne ello, selle were wōtminne saap
 kasvaten eddesi minnema, senni mani,
 kui se ilma ots saap tullemas, senni ma-
 ni, kui se Issand, kui temma ütte
 wastset tāwast nink ütte wastset maad
 saap loma, neile ülles årråtetuisse keh-
 hile fedda foggon a väe nink ello tāw-
 weust saap andma, kumb neile tarbis
 saap tullemas.

Kui Jesus Tabori mäe päle årrå-

selletetus saiye, es temma sis nāut om-
 me Jūngride, Petri, Jāni nink Jak-
 kapi: een, üttes ūris omma ārrāselletetu
 ihho, kumb tosimma lihha nink werre
 katte alla ārrāpedetu olli, kellega temma
 henda kui se innimisse pōig olli katnu?
 Es nemma nāijewa temma kērval Mo-
 fest nink Eliast ehhitetu tāivalikkude
 ihhudega? Algatagem hennele ka meel-
 de, mes Laatsarusfest kui temma ārā-
 koli Luk. ram.. 16, 19. 31. om kirjo-
 tetu: et tedda kanneti Englise Abraha-
 mi üksa, es möullenba olliwa nättawa
 selle önnetole, se pōrgosüowwiust neld
 appiheikas? —

Ent ennege meijega peawa
 kiki pūhhā önsusse tāwweust
 katte sama. (Nesinnatse nink meije
 piddime wimate tāwelikko önnistusse

pole joudma. Nemma ei mitte ilma
 meijeta, nink meije ei mitte ilma nei-
 deta. Hebr. XI, 40.) Kui kiti, se
 kige förgemba tarkusse perrā, sawa se
 sāetu hinna pole tullema; Sest eg-
 gaūts saap üllesärrätetus sa-
 ma omman föran. Esik Kris-
 tus, perrästne, kumma Kris-
 tusse perrält omma; temma tul-
 lemissen. Perrast tullep ots,
 kui temma rikkust saap ärrä-
 andma Jummalale nink Issa-
 le: kui temma saap loppeta-
 ma kik wallitust, nink kik woi-
 must nink wäkke. Sest tem-
 ma peap wallitsema, seni kui
 temma kik wainlaisi temma
 jalgu alla pannep. Wimane
 wainlanne, ke loppetetas, om-

surm. I. Kor. 15, w. 23—25. —

Surm nink kik waim nink willitsus,
mes sest hukkapan nemis fest tullep, saap
ni kawwa jäma, senni kui pat, se kur-
ri wainlanne innimisse wasta, saap
årråvåårtus nink årrårik fotus sama,
neide patafside ümbre käändmis se läb-
bi pühendamisse pole.

Kui inniminne es olles pattu ten-
nu, sis es olles temma ei iggawel sur-
ma tundnu: mitto tuhanda abbi riis-
ta temma wasta, ni kui les suggu,
kumma ello puust tulliwa, ollesse kik,
mes temma lõmust tullep; woinu årrå-
piddada nink årråkistutada, nidade
et kigega såråne luggu: olles olnu, ni
kui Enoch a nink Eliaga..

Ent Jummala heldus walmistap

meije ümbrefåändmist se õige ello pole;
 sedda samma meije ihho ümbremuduta-
 mist saap ka Jesussest Kristussest
 jälle sündmisses (Matt. 19, v.
 28) nink Apostle Petrist Kostuta-
 misse ajas essanda palgest kutsu-
 sutus. (Apostl. tegg. ram. 3, v. 19
 — 21). Nink sesamma Jesus, kelle
 läbbi meije olleme lotu nink ülespedu,
 saap meid ello pole kutsma. Temma
 saap meile laskma üttelta temma perrā:
 Minna olli kolu, nink nätsi,
 minna olle ellaw iggawest ig-
 gawetseß ajas. Jami aow. ram.
 1, 18.

Perrāmötlemissee:

Mötlegem hâmele nink römuga

Jesusse Sônnâ perrâ: Minna olle
 üllestösseminne; kîk algatako sed-
 da meile meelde. Se tulli, kumb om
 årråpedetu neide kige kowwembaste keh-
 hade fissen, kummist temma wahhelt
 läbbi årråpessep; ne waglatesse, kumbe
 enne nättas, tolmo fissen romaten and-
 wa omma ümbremutudamisse perrâst,
 neid mitma suggutsid liblikuidé kärwid
 nättä; ne puu, kumbe kand talve sur-
 ma wasta omma tappelnu, katva hén-
 da kåvwâjal ütte wastse reiwaga; se
 kallis pühha pâiw, kumb om sâetu ig-
 gawetses mälletussess ni häste meije
 Õnnisteggi ja üllestössemisess, kui ka
 meije omma üllestössemisse kindmaus-
 ses: kui paljo asja tökkitas meije filmi
 een, kea meid se römolikko oppusse pole
 juhhatarawa nink saatwa.

Minna olle üllestösseminne; minna olle se, ke teije allandikko ihho saap årråmudama, et temma minno årråselletetu ihho arwolisses saas. Wilipp. r. 3, 21. Mes om temma, se surmlik ihho, kige temma paiste, temma illo nink temma tuggewussega, kumma tedda ei woi årråkeelda, hallo nink hawwa saakis sada. Jätke mahha, henda petta! Jätke mahha wäärjummala orjuist se mulla tüktiga ajada, ke ennege ürris aijas ellaw om. Jätke mahha, temma perräst laisa olla, se sissen, mes teile sünnis tetta. Nink teije, kumbe ütskippe nink häddalinne nink wiggalinne ihho mahha litsup, ärge heitke mitte omma meest årrå, enge wöttke sedda lo-

tust waggaussega finni: Minna olle
ülestösse minne!

Oh Jesus wóttu meije ülestösse-
mist jo sensinnatsen ellon allustada, se
melewastseusse nink parrandamisse läb-
bi; tömba meid pattu hawwast wälja;
te meid wabbas fest armust essi henda
wasta, kumb sedda armo Jummala
wasta, ärräfurmap; lasse sinno ellawås
teggijat waimo meije fissen ellaman olla.
Anna meije hengille, kumma ni nörgo
nink ni ilmkindlikko omma, sedda ar-
mo nink tömeele wålkikalda neide hen-
ge fissen, kummille weel sårätse maitse
nink roppo mötte omma, ütte melehåad
waimolikkuist nink jummalikkuist asjust.
Oh et ne henge, kumma omme alwa
himmude perräst, henda essi ni polg-

liffus tewa, ommast pattu unnest taħ-
 hase henda laske üllesarratada, nink
 et nemma wōttasse jouda se auwo pole,
 kumb innimisselle olli, kui temma Jum-
 mala palget henne påle kand nink Jum-
 mala latseusse auwo pole, waidelven,
 omma taiwalikko kustmisze wåårt sada.
 Et ka ne henge, kumma willitsusse
 koorma alla heitetu omma nink kigel hå
 ilmlikkul rōmole nink rahhole, mes se-
 finnane ello tōiselle annap, maitsa, om-
 ma árrakoelnu, sinno rōmolikko sónna
 läbbi kostotetus, sinno fallilotussega
 tåüdetus nink sinno armo ande neide
 påle puistetus saasse, nink se läbbi rō-
 motundmisselle ülestössese. —

Oh kigewåggewenne Ónnisteggija,
 neide surmiikuide lunnastaja! Neela

surma årrå, wåårå ülle hawa, häeta
 pattu årrå. Es minna sis ka sa omman
 wiimsen tunnin, kess surma häddan,
 kun surma hirm minno ümbre harap,
 nink pörg omma wiimset tuggewust saap
 pruuksma, et minna omma meelt peås
 årrå heitma, minno kiisada nink årrå-
 wåårda; sis, kun minno Ommatse nink
 sõobra wessitse filmåga minno ümbre
 sawa ollema nink neide puhkamisse
 minno sõamette sawa minnema, kun
 ûts kattesuggune eenpodaw tek minnust
 sedda kajemist sesinnatse ilma pale saap
 årråwõtma nink ütten ka sedda lotust,
 årråpastetus sada, nink minnose kike
 hirmolikumba pimmedusse sisse saap
 heitma — es minna sis sa kõhtama, oh
 hallestaja Pästja, tunda, et finna
 minno man ollet nink sinno kuulma,

üttelten: Minna olle üllestõss-
seminne? — Ja, Issand Jesus!
saasse sinno hääl se wüimne ollema,
kumba minna omman wäljaminnek in
siist ilmast saasse kuulma! ent sinno
armo, andisandmisze, rahho, ärräpäst-
misze nink önnistusse hääl!

Nink näts, sinna ütlet mulle jo
fest ajast: Minna olle sinnole
sedda woimust andnu: se per-
räst olle kindma nink liikmat-
ta, nink ikkes täwvelinne
Issanda tööön, fest et sinnati-
jat, et sinno tõ minnon tühhi
ei olle. I. Kor. 15, 57. 58.

